

Numerul 19.

Oradea-mare 12/24 maiu 1896.

Anul XXXII.

Ese duminica. Abonament pe an 10 fl., pe 1/2 de an 5 fl., pe trei luni 2 fl. 70 cr. Pentru România pe an 25 lei.

Ion Istețul.

Păi, ci-că eră la casarmă la Malmezon un soldat. De-i dicea Ion Istețul. Nu că dōră era prea isteț, ci pentru că nu eră isteț de loc! Căpitanul Glōnță, la care de o vreme Ion eră dat de vistavoiu, îi dicea adese, la dēnsul a-casă, cum îi dīsesse și la casarmă peste doi ani de vreme:

— Iōne, isteț, mai isteț, mă Iōne!

Recruții din fiecare contingent, tot auzind aste vorbe, crezură că *vistavoiului*¹ căpitanului Glōnță îi dice: Ion Istețul, și „deșcă Istețule“ adi și „deșcă Istețule“ mănē, porrecla se lipi de nume, ca mușchiul de pom și ca nevoia de om. De la o vreme și Ion ēnsuș, când il intrebă vre-un sub-locotenent eșit prospēt ca felia de unt, din șcōla militară, când il intrebă cum il chiamă, rēspundea cu mână la bonetă, stând smirna:²

— Ion Istețul, să trăiți de sub-locotenent!

Veni acum vremea să fie liberat din ôste Ion Istețul, și se pregătiă să se întorne in satul lui, care eră hāt-colo, departe, in județul Rōmnicul-

Vălcei, unde-l așteptă o muiere frumōsă și tineră, că apucase a-și pune pirostiile popei¹ pe cap, inainte de ce pirdalnicul de șorț să-l fie chiămat la ôste dōr o inviă vitejia lui Ștefan cel Mare și a lui Mihaiu Vitēzul... Și pe ce odor de muiērușcă² nimerise Ion!... Isteț nu eră Ion, dar dragostea n'are ochi... ci-că,

și deci fata dascălului de la biserica din Sălcați, satul lui Ion, ca să nu mai trecă o sēptēmână a brânței peste 18 ani impliniți, fără ca petēla să-i poleescă gāțele negre ca pēna corbului, primi să fie nevēsta lui Ion, și iacā așā: mai cu peciul² de la protopopul, pe doi cārłani, mai cu ceva colaci dați la moș popa, se făcū nunta lui Ion cu Acsinia fata dascălului.

Și pe traiu, neică!

Aș! pe traiu! când nu ți-ai sfērșit de crestāt rebōjele datorilor cātră einstita muere!... Numai ce-l imflarā pe bietul Ion de la vatra unde, intr'o bunā diminēță, Acsinia pusese să se sfādēscă intr'o ôlă, la clocot, niște dragi de sārmluțe cu carne de mascur, și unde mi-l duseră la comisia de recrutare și unde mi-l desbrăcară, — să nu ve fie cu bănat — gol-golișor, cum l'a făcut maică-sa... Și

Principele Ferdinand și principesa Maria de România.

¹ Servitor militar.

² Drept.

¹ Cununia.
² Bilet de cununie liberat de protopop, care luă taxă pe el.

unde un domnișor cu mustățile rase, ca bobocul jumulit în apă clocotită, mi-l ciocăni și pe față și pe dos.

— Bun! strigă acest domn, par' că ar fi ales un pepene de-i copt!

Și câteva zile după aceea Ion eră la casarmă la Malmezon, în ciubote șclăciate și mari de nu-i ținea pe picioare nici cu trei rânduri de obiele și mi-l băgară pe bietul Ion în niște pantaloni, care se pomenia la casarmă din „recrut“ în „recrut“ că odată avuseră și „văpușcă“ roșie... De largi, nici vorbă!.. doi Ioni puteau să se aciuiască în cei doi craci... Iar bonetul îi cădea peste ochi... Noroc că se opriă în urechile cam răsărite ale lui Ion, că altfel n'ar mai fi vădut, cu el pe cap, nici 'nainte ochilor...

*

Șapte ani rămase Acsinia fără de „omul“ seu. Hei!... pe atuncea nu eră numai trei ani slujba în ôste și cu atât mai puțin nu eră pe 6 luni, cât fac acum coconașii, ca să dovedescă că egalitatea înainte legii e lucru sfânt!

Ce-a fost, a fost! acum Ion eră să fie liberat din ôste. Și ce vesel mai eră! Intei pentru că avea să-și afle casa și muierea pe care de șapte nu le mai văduse și al doilea, pentru că avea să se întorcă la satul lui, la Sălcați, cu 600 de leușori în pungă.

Că avea Ion muiere, o spusei mai sus... Ș-apoi vorba ceea: de muiere nu scapă nici dracul! Dar că Ion avea 600 de leușori, veți asta se cade să se lămurască, că nu-i tot atâta de ușor de a avé 600 de lei, cât de a-și legă de grumași o belea de femeie!

Iacă șiretenia celor 600 de lei ai lui Ion.

*

Nu cu multe luni înderēt, eră Ion cu căpitanu Glónță, la care eră dat ca ordonanță, în Têrgul-Ocnei în Moldova.

Intr'o zi îl chiamă *don* căpitan.

— Să duci, mă Ióne, îi ăice căpitanul, să duci porunca asta la vameșul din Ponorul Vulturului, din sus de Slănic...

— Am înțeles, *don* căpitane, dar...

— Dar ce?

— Dar nu cunosc drumul prin munții ăia... Să trăiți *don* căpitane!

— Mergi și tu pe unde merg și alții, că vei ni-meri... Nimeresc orbii Sucéva!

Ion luă pușca, că dór eră el atâta de isteț ca să șcie, că la munți pot să-i iasă în cale niscăi feare... și porni... Și dăi, și dăi!... Haide hai!.. tot înainte... până ce ajunse la pólele unui munte, unde calea se izeziă.

Neșciind încotro să apuce, — că nu eră pe acolo nici țipenie de om — Ion se tolăni pe malul Slănicului și se odihni, hăulind o doină de jale. Deodată ridicând ochii spre zarea délului, numai ce zări un om care mergea pe cósta délului, cu doi măgari greu încărcați.

— Unde merg alții, mergi și tu. Nimeresc orbii Sucéva, a ăis *don* căpitan. Se vede că pe unde merge omul ăla este drumul... Pe acolo trebuie să merg și eu, își ăise Ion.

Și urcă nene, la dél, ca o capră, de se prăpătuia, stérniți de picioarele lui bolovanii și prundul, ca la vreme de șivoiu!... Haida-hai! haida-hai! Dór de-o ajunge pe omul cu ăi doi măgari încărcați.

Nici întârđie de a da de densusul pe póla de din dos a délului.

Numai, omul cu măgarii, cât zări pe un soldat, cu pușca la umăr, țșnind de după munte la câțiva pași de lângă densusul, lăsă măgarii încărcați și o tuli de fugă, de-a dreptul, peste ponóre și ripi.

Nu eră isteț Ion Istețul, dar auăise el, în Têrgul-Ocnei de contrabadiștii despre Ardeal. Pricepù, deci, că omul ăla eră un contrabandist.

Acum, Ion merse după cei doi măgari, cari șcieau mai bine decât el drumul prin poteci, și-l scóseră măgarii la Slănic, dincóce de ori-ce vamă. Numai cum Ion n'avea de ce să ocolască vămile, el merse, cu măgarii încărcați, până în valea Slănicului, după ce la Ponorul Vulturului dete porunca căpitanului.

Vameșul de la Slănic, om priceput în socoteli de una ție, doue mie, după ce scotoci toți desagii de pe măgarii lui Ion, în cari desagi află marfă de contrabandă, dete lui Ion partea ce i se făcea din prinderea contrabandei. Póte că i s'ar fi făcut lui Ion ceva mai mult de 600 lei, numai de: „calul de dar nu-l câtă de mușcă la măsele“... Bine și cu atâta. Că ce poștiți? Să nu se infrupte în óla cu smântână și bietul vameș?... Păi iacă de unde-i venise lui Ion Istețul cei 600 lei, pe care îi dăduse în mâinile căpitanului Glónță să-i păstreze până la liberare.

*

Acú Ion Istețul și-a cumpărat baine țerăneșci, că de la casarmă i-au luat tóte hainele de soldat... Ba i-au lăsat o sdrénță de manta de la care magazinerul a tăiat toți nasturii și care e fefenițită mai dehai decât drapelul regimentului...

Fie, că Ion e voios, că are la brâu, sub bete noue, fôia de libertate și e gata de plecare. Nu pot ăice, că nu este ceva mánit Ion, că se desparte de *don* căpitan Glónță, că a fost totdeauna bun cu el *don* căpitan, dar bucuria covârșește mánniciunea lui, că de! tot mai mult decât pe *don* căpitan, iubește Ion pe Acsinia lui.

— Ei, gata de drum, Ióne? îl întrébă *don* căpitan.

— Gata, *don* căpitane, să trăiți!

— Ióne, isteț, isteț să fii Ióne, că făr' de isteție te dai afund în lume.

— *Don* căpitane, să trăiți!... De ce nu-mi dai acum la plecare, vre-o doue, trei sfaturi bune, să me istețesc, să me fac și eu om!

— Să vedem. De ce o să te apuci tu, în satul teu?

— Să trăesc cum o vré Dumnezeu, cu Acsinia și cu socru-meu.

— Socru-teu e om de omenie?

— Păi de!... Ce să ve spui, *don* căpitane?... Socru-meu a învățat carte, ca să se facă popă, dar când să ia potcapul, s'a rěsgândit, că i-a cerut la piscupie prea mulți galbeni... De popit nu s'a popit, dar cu gândul de popie, el se insurase cu o fată din sat... A murit sêrmana din facere, năseend pe Acsinia, nevêsta mea, s'avem iertăciune... Apoi tata socru nu s'a mai insurat, dar rămase în trebile biseri-cești: se făcù pălămariu și cântăreț la biserica nóstră, la Sfeat Ilie din Sălcați.

— Și muierea ta trăeșee pe lângă tată-seu?

— Păi, așa dau cu mintea, că da.

— Ce! nu șcii unde se află muierea ta?

— Nu, ăeu, *don* căpitane.

(Va urmă.)

V. A. URECHIA.

Impăratul șórecilor.

— Basm. —

Inchinat dómnei Maria I. Contacuxino.

In vremurile de demult,
 Urzite din povești,
 Când dobitocele grăiau
 Cu glasuri omenesçi,
 Un șórice avea un șóricel
 Pe care, ca un bun părinte,
 Doriá să-l vėdă, mai nainte
 De-a 'nchide ochii, fericit.
 Și fericirea, pentru el
 Sta in a fi căsătorit.
 Dar cum erá el impărat
 Al șórecilor și la ei
 Erá un lucru 'nvederat
 Că Prințisorii-șóriciei,
 Când or fi buni de insurat
 Să nu ia fata nimėnui
 In lume, decât pe a cui
 E mai puternic și mai mare;
 Și cum credea, fudul din fire,
 Iar fudulia n'are
 Mărginire,
 Că alta n'ar avé chemare
 Să se 'nsoțescă cu odrasla lui...
 La sóre merse in peșit
 Dicėndu-i: „Altul mai slăvit
 „Și mai puternic decât tine nu-i.“
 Dar sórele, zimbind ușor,
 Grăi: „Acela nu sūnt eu,
 „Căci e destul in dreptul meu
 „Să trecă un biet nor,
 „Ca să me 'ntunece deseવૃષit“.
 Atunci la nor se duse și-i cerú
 Pe fică-sa, cu chip că: „Decă tu
 „Un sóre să intuneci poși,
 „Tu ești mai tare decât toți“.
 „Vai! — đise norul mohorit —
 „Te 'nșeli, căci vėntul cel mai mic,
 „Me 'mprășcie numai decăt“.
 — „Deci vėntu 'n lume-i mai voinic“,
 Bėtránul șórice gándi
 Și sigur, că de-acum dorința
 I se va isbándi,
 Ușor, cu pașii lui mėrunți,
 Grăbi spre creșcetul de munți,
 Pe care-ș avea vėntul locuința.

In giurul lui se clatină făptura,
 De vuet și de frământare
 Vėzduhul ferbe 'n depărtare
 Și urlă crivețul cât il ia gura.
 Până 'n rărunchi infiorat,
 Din cale, totuș, nu s'abate
 Și cere vorbă la — 'mpărat...
 Bėtránul Vėnt, cu barba albă,
 Intins pe tronu-i de argint,
 Stetea jucându-se c'o salbă
 De bóbe mari de mărgărint.
 Cum il vėdú, poruncitor
 Il intrebă: „Ce vrei? Ce cați?
 Đi iute!“... „Nu ve supėrați,
 Căci am venit ca peșitor,

Rėspunse el cu glas tihnit,
 — Ca și cum n'ar fi fost sdrobit
 De drum și mai ales de frică, —
 Și-și đise-apoi ce-avea să-i đică.
 „Ha! ha! ha! ha! bėtránul vėnt,
 Sbucni de ris, frumos cuvėnt...
 Și-atată cale ai făcut
 Și-atata vreme ai perdut
 Să vii aicea să mi-l spui!
 N'aș fi dat fata nimėnui,
 Dar ți-aș fi dat-o póte ție
 Dac'aș fi fost, precum socoți,
 Eu cel mai tare dintre toți
 Căți pot in lume tari să fie.
 Ia uite-te colo, pe stăncă,
 Veți tu castelul cel fălos?
 De-atăția ani lupt să-l dau jos
 Și n'am ajuns să-l clatin încă.
 Acolo-ți dai peste noroc,
 Căci negreșit in el trăeșce
 Puterea cea covėșitóre,
 Ce pururea-și va bate joc
 De nori, de mine și de sóre.
 Pe fata lui mergi de-o peșeșce“.

In socoteli nedomirit
 Sėrmanul șórice acum,
 Din nou își caută de drum.
 Greoiu i-e mersul și rărít,
 De témă să nu-și bată iar
 Picior și gură in sedar.
 Ajunge in sfėșit, ca vai de el
 In fața mândrului castel,
 A cărui frunte-o ascundea,
 Albastra cerului perdea,
 Acolo umblă, strigă, cere;
 Dar intureric și tăcere
 Intimpină peste tot locul.
 „Grozav am nemerit norocul
 Aici“!.. își đise... supėrat...
 Un fulger încă-a scăpărat
 Și 'n pragul nalt i se arată
 O fată tineră — o đină —
 Cu o făclie-aprinsă 'n mână
 Pe care-o pórtă 'n sus și 'n jos
 Cântând, cu-o voce tremurată:
 „Oh! vino! vino! fėt-frumos,
 „Deslégă-me de jurămėnt,
 „Me scóte din acest mormėnt
 „Și dă-mi iar đilele senine
 „Ce-așept, de când te-așept pe tine“!..

Sėrmanul șórice, uimit
 De nesdravana 'nfătoșare,
 Pe prag in fața fetei sare
 Și 'n doue labe spriginit
 Grăeșce: „Bine te-am găsit
 „Eu sūnt un călėtor străin,
 „Ce din afund de lume vin,
 „Intru 'mplinirea unui dor,
 „Și-am fost la sóre și la nor,
 „Și de la nor am fost la vėnt,
 „Dar toți mi-au spus că ei nu sūnt
 „Cei mai puternici pe pământ,
 „Pe fiul meu ca să-l inșor,
 „Cum vream, c'o fată de-ale lor,
 „Așá că vėntul m'a trimis

„Infiriparea ăstui vis,
„Pe-atât de scump cât de semeț,
„S'o cer castelului măreț,
„Ce 'n lume, singur neclintit,
„Puterei lui s'a 'mpotrivit“ . . .

Iar șoricile cât vorbiá,
Copila galeș îl priviá,
Simțind că inima-i bătea
Mai iute! și că gângăviá . . .
Iar in castel când pētrundea,
Pășind mereu alătura
Cu capul sus se fuduliá,
Căci fata mâna o 'ntindea
Sburlitul pēr il netejiá

Aveva par că vîețá dând! . . .
Și dusu-s'au, așá, s'au dus
Pân' la cămara cea de sus,
Din vârful naltului castel,
Cu uși și ziduri de oțel.
Acolo grabnic i-a făcut,
De catifea, un așternut,
La cap cu perine de fir,
Ca pentr'un nobil musafir
Și i-a adus bogat ospēț
Cu demâncări de mare preț
Și cu vinațuri pe porunci;
Căci șórecii de pe atunci,
Precum poveștile ne spun,
Iubiau paharul cu vin bun.

ÓRE CE ESTE IN LĂUNTRU?

Și cu glas molcom îi vorbiá . . .
Așá mergēnd suit-au scări,
Prin uși de marmor la intrări,
Incet, incet au străbătut
Impodobitele cămări
La policandre prinse 'n grinđi
Și cu păreții de oglinđi
— Ce umbra te 'ndemneau să-ți prinđi —
Și ca printr'un ascuns „făcut“,
In tot cuprinsul s'au vęđut
De-odatá, scânteind lumini
Și flori și pasēri in grăđini,
Iar pomii verđi de róde plini
Și s'auđiau cântări sunând
Pēriul dulce murmurând,
Chiar cerul pētrundea mai blând
Prin poleitele ferești;
Odórelor impērăteșci
Și armelor vechi vitejeșci

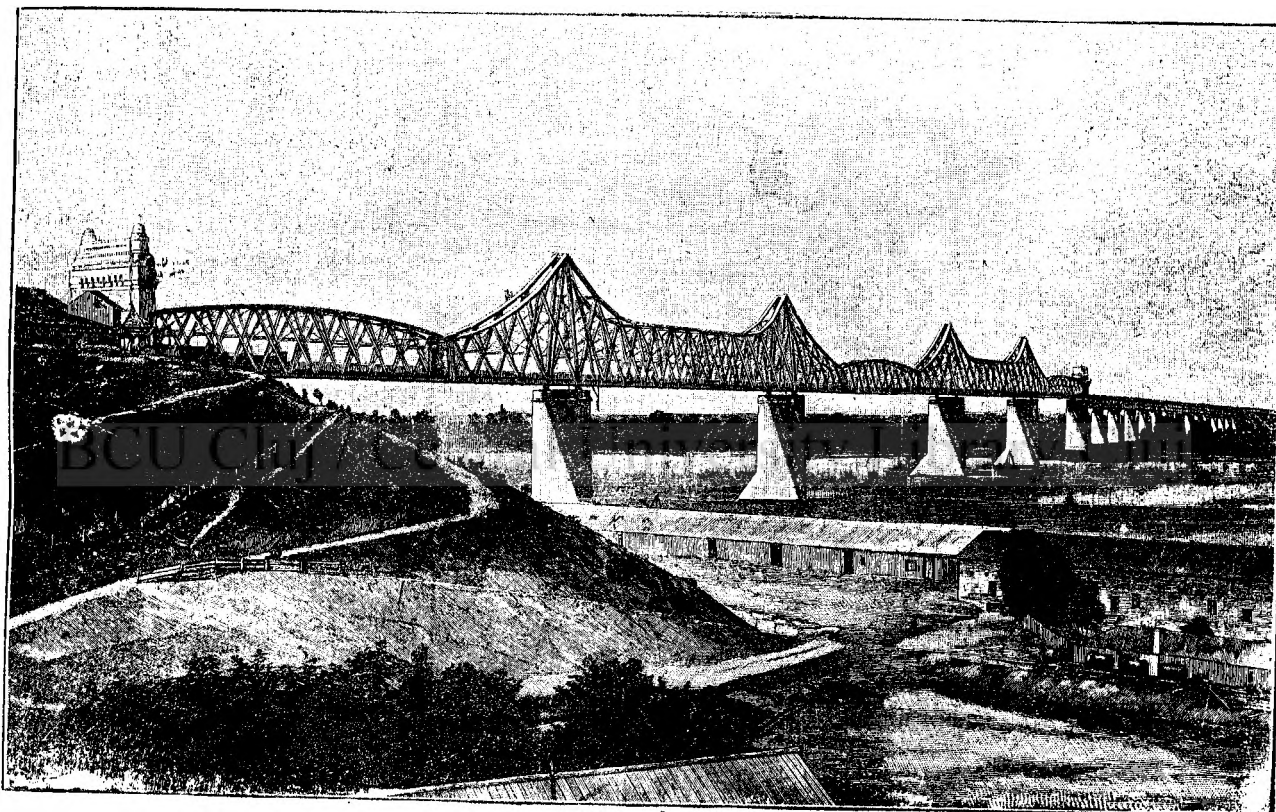
Deci đile-acum de trei ori trei
Erau, de când cu mâna ei
Copila singurá-l slugiá,
Îl desmierdá și-l cocoliá,
Incât nici el nu 'nțelegea
De ce atâta-l ingrigiá;
Iar gura când o deschidea
S'o 'ntrebe, ea îl mângăiá
Dicēndu-i: „Taci nu mai vorbí,
„Mai mult fința nu-mi robi
„Cu graiul teu, de farmec plin,
„Ci plécá-ți capu pe-al meu sin
„Să simți bătăile din pept
„Ce m'au muncit de când te-aștept!
„Și-acum destul te-ai prefăcut,
„Aruncá-ți haina de 'mprumut,
„O mirele meu drăgăstos
„Te schimbá iar in Fēt-frumos
„Ucide smeul fioros,

„Ce vîeja mi-a încătușat,
 „De când mirésă m'ai lăsat
 „In ziua nunții și-ai plecat,
 „Legându-me cu jurământ:
 „Cu nimeni altul pe pământ
 „Să nu dau ochi, căci ei nu sînt
 „Decât ai tei și-i lucru sfânt!
 „Zadarnic dar, nu me munci,
 „Nici nu cercă, nici mai minți;
 „Ci smulge-ți haina de 'mprumut,
 „Că prea destul te-ai prefăcut!„

Bătrânul șorice uimit
 De-așă cuvânt nesăbuit,
 Stetea biet și se chibzuia

Să-și vie 'n fire, cu atât
 Își fac mai tare de urit —
 Așă că 'ndărăptnată vrea
 Cu zorul de bărbat să-l ia
 Și 'n colo nu mai vré nimic!

Primejdia eră deci mare!
 Intempe-se ce s'o 'ntemplă,
 In fugă numai își află
 El, sigur mijloc de scăpare . . .
 De-aceea frământat de gând
 Să-și facă drum cât mai curënd,
 Se resucia, se invertiă
 Nehotărit, pe und' s'o ia:
 Pe zidul de oțel lucios

PODUL CARE LĂGĂ ROMÂNIA CU DOBROGEA.

Că : ce-ar fi de făcut cu ea,
 Să nu mai credă ce credea.
 Pândind, deci, ciasul potrivit
 Prilejului pentru vorbit,
 Îi spuse cu 'nțeleptu-i rost
 El cine e și de ce-a fost,
 De un firesc indemn împins
 Să bată-al lumilor cuprins
 Umblând, cum umblă in pețit
 Apoi pe barba! — de-'mpărat
 Cu dinandinsul i-a jurat
 Că e bătrân, că e 'nsurat
 Și de hatirul nimēnui!
 Nu-și schimbă el pe baba lui.
 Dar in deșert se străduia
 Din rătăcitele-i păreri
 S-o pôtă strămută un pic
 — Căci dór e lucru hotărit:
 Femeilor cu cât le ceri

Ori, cum eră el sficios,
 Prin albia unui uluc
 Pe unde apele se duc
 Atât de lesne până jos?
 Căci prin năuntru nu 'ndrăsnia,
 De frica fetei ce stetea
 La ușa lui și privighiă.
 Așă 'ntr'o nôte hotărit
 De-un strop de vin s'a coborit
 Din creșcetul vėzduhului,
 Prin albia ulucului
 Și s'a tot duș pe drum rotund
 Mereu, mereu tot mai afund,
 Până 'n prăpastiele adânci
 A temeliilor de stânci,
 Pe care falnicul castel,
 Cu porți și ziduri de oțel,
 De smei fususe aședat,
 In veci, de veci nesdruncinat!

In haos negru și tăcut,
 Ca 'ntr'un mormânt, de veci, cădută
 Sta bietul șorice zdrobit,
 De-al desnădejdei aprig chin!
 Vêrtej in minte tôte-i vin:
 Ce-a fost, ce e și ce-a perdut,
 Umblând după zădărnicii,
 Și-acum asupra-i răsărit
 Și-ar rupe inima in fășii,
 Căci inima l'a imboldit
 Să facă-atâtea nebunii! . . .
 Dar jalei inse-și pui hotar
 Când s'omea pântecule-ți pișcă
 Și simți că 'n tine ori ce mișcă,
 Flămând se mișcă in sedar!
 Așă, scârbit de-a fi plecat
 Sub legea cruntă-a trebuinții,
 La un părete, totuș, dinții
 Și-i puse 'n grab la rumegat! . . .
 Și råde ași, mai råde mâni
 Și zile 'ntregi și săptămâni,
 De-al mântuirii dor impins;
 Iar decă rosul îi fu greu
 La început, roșend mereu
 Ce-a fost de ros pe bolovani,
 Și pe păreți, cincideci de ani
 Cât stete-acolo 'ntemnițat,
 Al temelilor cuprins
 Așă de-adânc l'a măcinat,
 Că vânturile-au răsturnat
 Castelul cel nesdruncinat;
 Cu focu-i, s'orele-a topit
 Oțelul și s'au risipit
 De ploii păreții scilpitori,
 Rămași pustii, tânguitori
 Ai bufnițelor adăpost
 Și trist mormânt, tot cum a fost!

Ș-atunci pornit-a stajnic svon,
 Ca pentru 'ntemeeri de tron;
 Căci vrând nevrând vântu 'nteșit
 Isbânda 'n lume i-a vestit
 Și tătă firea șoricescă
 Prinse să s'erbătorescă
 Pe strălucitu-i împărat
 Intors de lauri încărcat!
 Iar decă se 'ntorcea albit
 De suferinți și gârbovit,
 Pe frunte slava-i strălucia,
 Credință 'n inimă-aducea:
 Că mai puternic pe pământ
 Din toți câți cu putere sânt,
 Nu-i nimeni altul decât el,
 Al șorecilor împărat,
 El care, falnicul castel,
 De nori, de s'ore și de vânt
 In veci de veci nesdruncinat,
 Cu dinții lui l'a măcinat
 Din temelii și l'a surpat.

Și iată dar că și-a peșit,
 Acuma, dintr'un neam vestit
 De șoreci albi, — din neamul lui
 Mirésă șoricelului
 Și-atât eră de incântat
 De noră-sa că i-a durat
 In grabă un măreț palat

Cu tôte celea 'mbelșugat;
 Apoi cu 'mpărătesc alaiu
 Pornit-a nunta 'n și de maiu,
 Pe-o pajișce de trandafiri
 Cu ôspeți mari și musafiri,
 Din cele mai inalte viți,
 De crainicii inadins poștiți.
 Sosit in carul lui de foc,
 Sta s'orele 'n ânteuil loc
 Și noru-alătura cu el
 In zale negre de oțel;
 Iar zefirii, tineri ștregari,
 Se prefăcuse 'n lăutari
 Să 'ntimpine pe nunii mari,
 Pe miri, pe socri și pe frați,
 Feciori de crai și de 'mpărați
 Din lumea 'ntregă adunați
 Cu rudele și curtea lor
 Și mai la urma tuturor
 Prostimea multului popor.
 Curgend șiroiu de pe cărări
 Cu chiote și cu cântări.
 Și peste noue mări și țeri,
 Ca fără de asemănări,
 Din gură 'n gură s'au vestit,
 Minunile de ospetări,
 De danțuri și de desfătări
 Ce s'au ținut lanț nesfârșit
 Un an și-o și cât au nunțit,
 Pân ce tot vinul s'a sleit,
 Merindele s'au isprăvit
 Și de-atât joc și chefuit
 Nuntașii, chiar cei mai viteji,
 Abiá pe jumătate treji,
 Cei mici pe jos, cei mari călari
 Pe-acasă iarăș s'au pornit.

Și ar fi mers d'ora tôte 'n plin
 Cu dragoste, cu danț, cu vin,
 De nu se 'mprăsciea cuvânt
 Trimis de la b'etrânul vânt,
 Că din castelul derimat,
 Fierosul smeul, nevăt'emat
 Eșind, cu fata a sburat,
 In zarea depărtărilor
 Pe povârnișul mărilor;
 Că 'n sbor, nici el nu l'a ajuns
 Să-l vedă unde s'a ascuns.
 Așă blăst'em și nenoroc
 Opri chiar nunta 'ntregă 'n loc
 O clipă, pân' s'a domirit
 Ce drum să ia mai nemerit
 Să afle urma Smeului
 Pe 'ntinderea pământului.
 Și iată dar, c'a trimbițat,
 Al șorecilor împărat,
 Voinicii de și-a adunat
 Și strajnice porunci le-a dat:
 Să plece in cotro or și,
 Și pân' ce Smeul n'or găsi
 Și fata nu i-o vor scăpă,
 Să nu se 'ntorcă inapoi! . . .
 — Și au pornit, ca la r'eboi,
 In cete tot doi câte doi,
 Și lumea 'ntregă au cotropit.
 Au cântat, au găurit
 Pământul din inalt de stânci,

Și până 'n scorburile-adânci;
De urma Smeului n'au dat,
Dar nici nu s'au mai înturnat
La locul de unde-au plecat.

Și poate că a fost să fie,
Din partea smecherului vânt
Vre-un vicleșug acel cuvânt,
Pe șorici, in a lor mândrie,
Să-i umilască puțintel;
Căci se munciá cumplit cu sine:
Cum de-au făcut niște juvine,
Ce n'a putut să facă el! . . .

20 aprilie 1896.

ASCANIO.

O beșică de săpun.

Comedie in 3 acte, de Vittorio Bersezio.

Persónele:

Matilda, } surori.
Malvina, }
Leonardi, bărbatul Matildei.
Ferdinando, mirele Malvinei.
Pasquale Corbelli.
Sternuti }
Politi } tineri dandy.
Giratonì }
Pandolfo }
Un garçon.
Un servitor.
Un hamal.
Mașce.

Scena se petrece in Turin, in ultima ȃiuă de carneval.

ACTUL I.

O cafenea. Intrarea prin mijloc Uși laterale. Mese, scaune etc.

Scena I.

Sternuti, Politi, Giratonì privesc prin ferestre pe stradă. Pandolfo șede la o mēșușă și dejunēză. Garçonul intră și iēsă.

Sternuti. Ți spun, că totuș sânt ele. Le cunosc din mersul și veșmintele lor.

Pandolfo. De ce-i vorbă la adecă?

Politi. De doue dame, cari au trecut pe aci și despre cari susține Sternuți, că ar fi fost Signora Leonardì și sora ei Malvina.

Pandolfo. Ian să vedem, (grăbeșce la ferēstă) Sternuti are dreptate. Voiți o dovēdă, care să ve convingă? Priviți acolo la Corbelli, care le insoțēșce ca de comun.

Giratonì. Da, Corbelli face la una dintre verișórele sale curte.

Sternuti. La care?

Giratonì. Cine o șeie?

Politi. Póte la amēndoue. Acesta e sistemul cel mai bun.

Pandolfo. Corbelli le face tuturor femeilor curte. E un fantast incoregibil, nici chiar bētrâneștea nu-l va vindecă.

Sternuti. Precum nu-l va curá nici de datina

próștă, a se lăudá pretutindenea cu succesele sale amoróșe.

Pandolfo. La tóte drăgostirile lui singurul avantaj e acela, că nu sânt serióșe.

Giratonì. Ei, ce priveșce verișórele sale, n'are gust reu. Sânt doue femei frumoșe și chiar și Paris ar fi perplex, căreia să-i deie mērul.

Pandolfo. Pun rēmășag, că Corbelli se va decide pentru cea mai tineră, fiind că Signor Leonardì e un om neincredetor și mánios, care nu înțelege gluma — și bunul nostru amic e precauțiunea personificată . . .

Sternuti. Care se incungiuură cu cuceriri inchiuite.

Politi. Grigiți, să-l vedem cât de curēnd ca mire.

Giratonì. Acēsta ar fi o mare nesocotinșă din partea lui.

Pandolfo. Tăceți! Vine incóce.

Scena II.

Corbelli și cei de mai nainte.

Corbelli. Bună ȃiuă, amici buni. Ve merge bine? Mie incă, merȃi. Aȃi diminēșă a fost un frig al dracului. Ce-i nou prin oraș? Te întreb pe dta, Signor Pandollo, căci dta totdeauna le șeii tóte. Ești o adevērată cronică ambulantă — decă cronică dtale ar avē numai mai mult spirit.

Pandolfo. Pentru acēsta atāt de puțin se recere! Dar de loc nu-i compliment, cea ce-mi spui.

Corbelli. Aȃi diminēșă am avut o aventură curiósă. Călăriam pe surul meu cel frumos . . . Cunóșcești doră surul meu?

Politi. Póte calul cel cu năray, care te-a aruncat pe corso?

Corbelli. M'a aruncat? Acēsta chiar nu . . . dar aprópe. E un cal, a cărui stăpânire reclamă tótă desteritate mea. Călăriam dară din plăcere, o fac acēsta fiecare diminēșă, fie ori cât de frig . . . e un obicei anglez acesta . . . e fórtē la modă, dar nu arare-ori inghieți . . . Călăriam dară incet, când deodată zăresc o damă singuratică, care grăbeșce cu pași repeși, cu o grație in mișcări și pe lângă tótă simplitatea cu atāta gust imbrăcată . . .

Politi. Scurt și cuprinđetor, o minune adevērată!

Corbelli. Curiositatea me indēmnă să aflu cine e. Me apropiu de dēnsa, ea se întórce, scóte un țipăt, și pe cine vēd?

Giratonì. Spēlătorésa ta?

Sternuti. Una dintre flacările tale?

Corbelli. Ah! nu me faceți să comit o indiscrețiune! A fost Signora Marioli.

Pandolfo. Dta ai salutat-o, ea te-a salutat și apoi ambii v'ați căutat de drum. Atāta va fi fost intrēga aventură.

Corbelli. Adecă . . . adecă . . .

Pandolfo. Signora Marioli e de vină, că amicul nostru Ferdinando s'a amoresat până peste urechi in ea.

Corbelli. Ah! Ferdinando . . . (Țl intrerup.)

Sternuti. Și eu cred că e incă amoresat.

Politi. Si in adevē, e un vēc deja, decând nu l'am mai vēđut intre noi.

Corbelli. Ve spun eu . . . (Țarăș Țl intrerup.)

Giratonì. E clar, că tot timpul il petrec la picio-rele acēstei vēduve frumoșe.

(Va urmă.)

I. I. SCOPUL.

POPORUL.

Doine și hore.

X.

Post-am tiner ca roua,
Dar m'a 'mbetrănit nana,
— Fi-va dracu amărit,
Pentru un negru și spărlit,
Și fi-va dracu supărat,
Pentru'un negru și uscat.

XI.

Țurgălată, țurgălată,
Mere séra la poiată,
Și dă fen tulucilor
Și gură voinicilor.

XII.

Bate trii decât le șcii?
Decă nu, te du de-aci,
Să le bată care șci.

XIII.

Frunță verde lemn domnesc,
După cine me topesc,
După ce-l cu clop popesc,
Al cu casa lângă vale,
Cu cămeșa ca și-o flóre,
Când îl vęd dumineca,
Mi se rupe inima,
El o rupé, el o légă,
C'nn firuț de primă négră.

IX.

Decât slugă la popa,
Mai bine rob la Gherla,
Decât slugă la birău,
Mai bine să port borneu,
Aséră 'nserai la Turda,
In țori de ȓiuă la mândra,
Aséră 'nserai 'n Ineu,
ȓiori de ȓiuă 'n satu meu.

XV.

Cătănirea-ș cătăni,
Numai pușcă de n'ar fi,
De-ar fi pușca de tului,
Regementul de femei;
Bucuros aș cătăni,
De-ar fi pușca de sălcuță,
Regementu de nănuțe.

XVI.

Grige 'n lume, grige 'n țără,
Grigiți-ve pui de cióră,
Să nu ve mănca uliu,
Ca pe mine streinu.

XVII.

Pe marginea de pământ,
Merge badea semănând,
Și din gură cuvântând,
Să te faci grăule faci,
Și să stai la secerat,
Ca mândra la sărutat,
Și să stai și la imblătit,
Ca mândruța la iubit.

XVIII.

Supăratu-s de nu-i modru,
C'a picat frunța din codru,
Au picat și-a rămas rară,
De se vede 'n codru afară,
Codrule cu frunță verde,
Ce ț-oiu spunc nu mi crede?
Că oiu trece mâni prin tine,
Cu trii nane după mine,
Cu trii nane alătura,
Și cu patru asemenea,
Chiar cum trec cătanele,
Când aude »dobe!»!

XIX.

Frunță verde și-o lelea
Așă ȓice mândra mea,
Că nu-i gură ca la ea.
— Mândra mea drept are,
Că la ea-i gura ca miere,
La muere-i ca fiere.

Din Vălanii în Biharia.

VASILE SALA.

Credințe populare.

Când afară e furtună, Românul aprinde tămăie în casă, căci — după credința poporului — necuratul nu se apropie de tămăie; și sfântul Ilie trăsnește după necuratul ȓri unde ar fi ascuns.

Lemnul, atins de trăsnet nu e bine să se folosească la zidiri și cu deosebire la case.

Peste nȓpte nu e bine să durmim cu ferestrele deschise, căci ne pot intră duhuri necurate în casă.

Nu e bine să durmim sub cerul liber nici nȓp-tea nici ȓiua până în ȓiua sfântului George, căci până atunci bat vânturi, ce aduc tot felul de hȓle.

Nu e bine să vorbim când ne strigă cineva nȓp-tea afară, până nu cunoșcem bine că cine e; căci pȓte fi necuratul și ne pȓte luă graiul.

ȓomenii ce dorm peste nȓpte sub arbori, tae în trunchiul arborilor semnul crucii ca să nu se apropie de ei duhuri necurate.

În ajunul serbătorilor mari ca d. es. în ajunul sfintelor Pașci, decât vei mănca câțiva căței de aiu (usturoiu), nu te teme că-ți va mănca strigele inima.

În dimineța sfintelor Pașci decât se vor duce până în resărit de sȓre doi frați mai în jos de 15 ani la un teiu și se vor desbrăcă de tȓte hainele și așă desbrăcați vor belii fiecare cu dinții de 3 ori cȓge de teiu; cȓgea aceea e bună de ori-ce léc, ba cu ea se pȓte scăpă chiar și de la cătănie, dar numai atunci e cu léc, decât cei cari se duc nu vor vorbi la olaltă și nu se vor uită înderēt nici când se duc, nici când se întorc spre casă.

IOSIF STANCA.

SALON.

Jubileul de 100 de ani

*al bisericii gr. cath. române din Olosigul-Orădii.**

Țile pline de binecuvântare, țile neuitate ne vor rămâne țilele din 5 până în 12 maiu st. n. a. c. tuturor, cari am fost de față la serbările jubilarie ale bisericii gr. cat. române din Olosigul-Orădii.

Căci dar și mângâiere, — bucurie sufletescă ne-a fost partea, care nu voim s'o dăm uitării, nu s'o perdem.

Ba s'o spunem și altora, ca și alții să se bucure cu noi; și de altă parte, ca și în public să aducem mulțămită aceluia, căruia avem să le mulțămim, că aceste serbări au decurs atât de frumos, atât de înălțător! . . .

În anul acesta, la 5 maiu st. n. s'au împlinit 100 de ani de la înființarea parohiei și bisericii gr. cat. române din Olosigul-Orădii. Cu luni înainte, piii credincioși ai numitei parohii se pregăteau a ține această țiuă aniversară, acest jubileu secular, într'un mod cât se poate de serbătoresc, nu în ceea ce privește pompa esternă, ci pentru folosul sufletesc al lor, și al aceluia, cari ar veni, ca împreună cu ei să serbeze această mare serbătoare.

Făceau pregătirile trebuincioase . . . Infrumșeau biserica; procurau ornate bisericești; preparau toate ce trebuiesc, pentru a pute serbători în mod demn de enșă serbătorea.

Inșe dorul cel mai ferbinte al inimilor atunci s'a împlinit, — atunci am fost într'adevăr gata de serbare, — când Sântia Sa Pontificele Roman, la cererea Părintelui nostru iubit, a Excelenței Sale Domnului episcop diecesan Mihail Pavel, din ocașunea acestui jubileu, s'a îndurat a acordă indulgențe plenare tuturor cari vor visită biserica jubilentă.

Indulgențele s'au dat pe 8 țile, începând din 5, până inclusive 12 maiu an. c. În fiecare din aceste țile biserica a stat deschisă și s'a celebrat sf. liturgie la 9 ore a. m. La fiecare sf. liturgie s'a ținut predică, — în cas de trebuință și la inserat.

Serbarea s'a început în 4 maiu cu inseratul serbătorei patronului bisericii noastre, a S. George. — Numărul de tot mare al credincioșilor, veniți la servițiul dumnezeesc; numărul asemenea considerabil al aceluia ce s'au grăbit a se mărturisă după finitul inseratului și al lithiei, ne-a făcut să sperăm, că aceste țile de rugă mult bine sufletesc ne vor aduce.

Și nu ne-am înșelat. În 5 maiu de la 4 ore dimineță, până la sf. liturgie începută la 9 ore, ba și sub durata sf. liturghii, și mai apoi până sera târziu, mulțime mare de credincioși s'au împărțășit în s. sacr. al peniteței. Și din 5 maiu până în 12 maiu inclusive, va să dică în răstimp de 8 țile, de dimineță până sera, curgea poporul din intręgă diecesă la locul binecuvântării. Procesiuni sosiau după procesiunii, conduse

* Acest articol-raport ni s'a pus la dispoziție din partea artistiei bisericești gr. c. române din Oradea-mare Olosig. Accentuând această în deosebi pentru tonul lui, îl publicăm conform usului nostru, d'a informă pe cetitori fidel despre evenimentele de frunte ale ambelor biserici române. — *Red.*

de preoți îmbrăcați în ornate bisericești cu sf. cruce în frunte, sub prapuri, cântând și lăudând pe Dumnezeu. În aceste 8 țile de indulgențe plenare, s'au împărțășit în SS. sacramente ale Penitenței și Eucharistiei ca la 3000 (trei mii) fideli, — premergându-le cu exemplu pentru întrebunțarea ocașiei rare de a obține indulgențe plenare. Exc. Sa Domnul episcop, domnii canonici, preoții din gremiu și aprăpe țeți preoții din diecesă, precum și toți credincioșii bisericii jubilante.

Serbările au decurs după programul stabilit. În fiecare ți, la 9 ore, eră sf. liturgie, sub care cei mărturisii se cuminecau. La 3 ore p. m. inserat, după care, până când eră trebuință, ascultarea mărturisirilor. Atât sub SS liturghii, cât și sub inserate, predicile le-a ținut renumitul orator bisericesc, M. O. Moise Neșiu, vicedirector seminarial, despre indulgențe, esișă, condițiunile, folosul, obținerea și aplicarea lor; apoi despre viața înainte și după mărte a Stului George; despre icóna S. George și despre venerarea lui.

Cât pentru ostenele aduse de Rs. D. protopop-paroc Petru Mihuțiu și de curatoria bisericescă, de preoții din provincie și din centru, repetim și aici: Dumnezeu primescă!

Și primescă Dumnezeu și ostenele damelor orădane, care ne-au decorat biserica astfel, încât am putut să serbăm în ea cu decore convenită acest jubileu. Căci al lor este meritul, că prin colecță din casă în casă, au adunat peste 200 fl., din cari apoi s'au putut procura materia necesară pentru trei frumoșe și prețioșe ornate bisericești, cosute și ornate tot de densesie; — al lor este meritul, că cu mulțime de lucruri artistice de mână — cari mult timp, spese și ostenele le-au costat — am putut decoră altarul, amvonul, tetrapodul și genunchierul episcopesc etc.; densesie au făcut, cea-ce noi, cu puținii cruceri ai bisericii, nu eram în stare să facem! De acea, din inimă ne-a grăit oratorul când în serbătorea S. George din catedră s'a rugat: „ca să fie binecuvântate ostenele și mâinile acelea, cari au lucrat pentru decorea sf. biserici“. Binecuvântate să fie!

Și primite să fie și ofertele, incurse în urmarea „Apelului“ artistiei bisericești, din 20 ian. 1893, emis pe baza rezoluțiunii veneratului ordinariat diecesan de sub 19 și 20 ian. 1893 nr. 117/1893, — pentru pictarea bisericii, în sumă de peste 500 fl. De Dumnezeu ca, adunându-se suma necesară, să fim în stare de a pute pictă biserica întru mărirea Lui! . . .

Astfel, cu ajutorul bunului Dumnezeu și concursul omenilor credincioși Lui, am făcut tot ce s'a împlinit de la noi pentru mărirea lui Dumnezeu și mântuirea sufletelor noastre.

Ingrigirea părintescă a arhierelui nostru — carele atât în persoană, cât și prin parocul bisericii se înformeză, și împreună cu noi se bucură de toate cele ce se petrec — și-a avut fructele sale, la vederea căruia ne putem să nu cădem în genunchi, pentru a mulțămă atotputernicului și bunului Dumnezeu, că ne-a ajutat a petrece aceste țile în fapte bune, întru mărirea Lui și mântuirea noastră.

Oradea-Mare, la 14 maiu 1896.

†††

Omenii amorașii sânt ca chibriturile, când se aprind își perd capul.

*

Nimicirea unei minciuni vechi, e tot așă de greu ca înpămênțirea unui adevăr nou.

M o d a.

Iacinte, mărgăritărele, liliac, garofe mari, și alte flori de primăveră, impodobesc apröpe in mod exclusiv pälăriile din acest ano-timp. Trandafiri de asemenea pörtă förte mult. Töte aceste flori sünd amestecate cu frunđe. Bobocii de tandafiri și liliacul se pot amesteca și cu alte flori și anume cu acelea pe cari natura le-a pus alături de aceste flori.

Pälăriile sünd de paiu de culori förte puternice. Când se vöd negarnisite aceste pälării, verđi, albastre, rose séu violete, ele sünd förte neplăcute ochilor, dar când garnitura este combinată cu artă pe aceste forme, paiul dispäre spre a nu se zări decât ca din întem-lare, și aceste culori förte puternice, séu după cum se obicinuește a se đice, strigătöre, servesc förte bine garniturilor cari impodobesc pälăriile.

O pälărie după modul descris mai sus, se potrivește de minune cu o rochie *changeant* séu cu una din acele țesături de lână cari sémcă cu *elamina*. Aceste țesături cer neapărat ca căptușela să fie de mătase.

O mare luptă se dă in acest moment între mânica strimță și cea bufantă. Cine va căștigă această luptă? Iată ceea ce e greu a spune ađi. Mânica strimță totuș n'are de loc sorți de izbändă pentru verá când dómnele umblă in talie, căci trebuie să recunösem cu toții că mânica bufantă este förte avantajösă taliei, pe care o subțieză förte mult.

Părerea mea este că unele dame förte elegante vor adoptă mânica strimță, dar generalitatea reprezentantelor sexului frumos vor purtă mănecile largi.

Fustele par a reveni la niște dimensiuni mult mai raționale. In unele case mari de croitorie din Paris fustele n'au decât 5 metri lărgime, ceea ce e prea destul pentru fustele de verá. Decă ele sünd mai mult séu mai puțin largi, asta nu e de mare importanță. Ceea ce trebuie mai intėiu de töte, e ca ele să cadă drept și pentru asta e indispensabil ca fustele să fie căptușite cu o țesătură tare. Cum v'am spus și rëndul trecut, a apărut o nouă căptușeă, numită *fibre chamois*, care e förte ușoră, nu taie stofele și nici nu costă mult. Multor croitorese inse nu le place acest *fibre chamois*, căci e un fel de hârtie. Pentru rochiile eftine se intrebuinteză mult muselina; ideea nu este rea, inse când ea devine möle, atunci face pe fustă niște cute förte neplăcute.

Apoi, in fine, pentru ca fustele să fie largi, se pune pe jos un cerculeț de oșel förte ușor. Acest cerculeț se vinde in töte magazinele. Sünd chiar unele dintre noi cari, spre a oprı mănecile de a se turti, le pun o mulțime de cerculețe de acest fel.

Dar eu nu sünd de această părere, căci mie imi place ca femeia să nu fie imbrăcată in armătură.

Ilustrațiunile.

Principele Ferdinand și principesa Maria de România. Când scriem aceste rënduri, festivitățile in-coronării țarului au inceput. Reprezentanții tuturor puterilor din lume s'au dus la Moscova, ca să asiste la aceste serbări. România este represintată prin principele moștenitor Ferdinand și principesa Maria, cari so-sind au fost primiți cu mare solenitate. Din incidentul acesta publicăm pe pagina primă a foi nöstre, portretul principelui și al principesei.

Öre ce este in lăuntru? A doua ilustrațiune a nöstră infătoșeză o idilă din vieța copiilor. Mama bună a pregătit pentru fetica ei niște mănćari gustöse. Mi-cuța a băgat de sémă, că mamă-sa vré să-i facă o surprindere; ardea dar de dorul să șcie ce? Când mama s'a dus nișel afară, s'a rădicat pe mész s-a căutat ce este ascuns acolo in lăuntru.

Podul dintre România și Dobrogiä. In tömna trecută s'a deschis cu mare pompă, imposantul pod dintre Feteșci și Cernavodă, care legă astfel Dobrogea de țera-mamă. Acest pod grandios, unul din cele mai mari in lume, s'a făcut sub conducerea inginerului român Saligny, de ingineri români.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șciri literare și scintifice. Dl Gr. G. Tocălescu va plecä la 12|24 maiu in excursiune scintifică la Adam-Klisi, dimpreună cu studenții de la arheologie și epigrafie. — Dna Smara a ținut la Ateneul Român din Bucureșci o conferență literară intitulată „Inteligența femeii“; autörea ne-a pus la dispoziție lucrarea sa, care se va și publicä in curënd in „Familia“. — Dl C. Romanescu va scöte la lumină 'n Bucureșci un volum intitulat „Impresiuni din o călătorie in Italia“.

Academia Română a avut vineri la 3|15 maiu ședință publică. De asta-dată dl Nicolae Ionescu a ținut un discurs förte interesant vorbind despre „Inaugurarea jocurilor olimpice la Atena“ la cari a asistat și dsa. Ilustrul orator a vorbit cu entusiasm tiner, făcënd elogii nașionii elene, care a renviat aceste jocuri. A accentuat onörea ce s'a făcut Academiei când moștenitorul tronului i-a cedat locul, đicënd: „Cu plăcere dau locul meu unui membru al Academiei Române“. Membri și publicul ascultător au felicitat cu căldură pe veteranul orator

Un poem dramatic. A apărut la Bucureșci un volum intitulat „Dragoste și Resbunare“ poem dramatic, de E. Herovan. Acțiunea se petrece in casa boerului Stroici pe vremea lui Stefaniță vodă, la anul 1520. Radu, al cărui tată a fost ucis de cătră Stroici, un puternic al acelor timpuri, este indemnat de cătră muma-sa Ruxandra să resbună prin sânge pe tatăl seu. Radu promite a o face, dar in inima lui incolțește dragostea pentru Domnica, fata aceluiaș Stroici. Se incepe o luptă in inima tinerului Radu, să-l ierte pe Stroici in favörea Domnicăi séu să-și calce pe inimă, să-și respingă iubita și să-și indeplinésză făgăduința dată mamei sale Ruxandra ucidënd pe Stroici. Dragostea izbutește și Radu nu mai face ce avea de gând să facă. Ruxandra, mama eroului, este inse furiösă și setösă de sânge ca o bestie. İl blastemă pe Radu și acesta neputënd suportă afurisenia mumei sale, se sinucide. Versurile sünd sonöre, limba puternică și por-nită dintr'o inimă care simșește; ca poem, lucrarea e destul de bună. Ca dramă acțiunea nu este destul de viöie.

Biblioteca pentru toți, editată de librăria Carol Müller in Bucureșci, a publicat de curänd următöarele trei broșuri interesante, care töte se vënd cu 30 de bani volumul: Nr. 53 „Doi trandafiri“ și „Lacrimi de copii“ doue nuvele pline de simțire, de Wildenbruch, unul din cei mai buni noveliști germani. Nr. 54: „Patriotul“ de Paul Bourde, o lucrare förte vrednică de

citit. Autorul, drept prefață, introduce pe cititori cu următoarele rânduri, adresate „Unui tiner“: — Intri în viață. Ești soldat. Ți dai patriei o parte din tinerețe. M'am gândit la subiectele de cugetare ce vei întâlni și am scris cele ce urmăză spre a-ți călăuzi spiritul și a-ți da o nouă dovadă de dragostea mea. Fie ca această încercare să te ajute a fi vrednic de țera ta, făcându-te să-ți fie dragă onestitatea“. Traducerea e făcută de dl Dumitru Stăncescu. Nr. 55 cuprinde poezii de Radu D. Rosetti sub titlul „Din Inimă“. Autorul e unul din tinerii noștri scriitori, care iute ș-a făcut un nume în literatura română. Cultivă în deosebi genul epigramatic, în care a avut succes. Drept specimen, iată următoarele strofe:

Teatru.

Așă e, lumea e un teatru
Și noi suntem actorii ei;
Da, dar în celelalte teatre
Când ești pe scenă știi ce vrei.

Pe câtă vreme teatrul lumii
Îl joci cu rolul nenvățat
Și nu e nici măcar suferul
Să-ți sufle când te-ai incurcat.

Recomandăm cu toată plăcerea această publicațiune atențiunii publicului cititor.

Societatea Geografică Română din București va ține astăzi la 11/23 maiu o ședință extraordinară în sala senatului. Cu asta ocaziune dl Dimitrie Ghica-Comanesti va ține o conferință asupra călătoriiilor sale în țera Șomalilor din Africa orientală. Regele și regina vor asistă la această conferință interesantă.

O carte germană despre români. Aflăm că la Berlin s'a pus sub tipar următoarea lucrare, care promite a fi foarte interesantă: „Rumänien. Ein Land der Zukunft, von G. Benger kön. rum. General Consul in Berlin“. Cartea va avea și o chartă, precum și 14 gravuri în teest.

Câteva cestiuni filologice și încă ceva. Dl Ioan Petran, profesor la Arad, a publicat sub titlul acesta o broșură polemică cu dl dr. George Popa. Prețul 20 cr.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Știri teatrale și musicale. Baritonul D. Popovici, care a cântat cu atâta succes în America, s'a întors acasă în România; dsa va petrece vâra cu familia sa la Bran, în Transilvania. — Baritonul Trăian Mureșianu a cântat cu mare succes într'un concert la Viena. dat de profesorii conservatorului de musică de acolo.

Opera română din București pentru stagiunea viitoare se va organiza cu puteri noue. Se va angajă un tenor și o primadonna din Italia, cari vor cântă cu trupa română. Se țice că stagiunea se va deschide cu „Profetul“. Tot pentru stagiunea viitoare se pregătește și traducerea operei „Mirésa vëndută“ de renumitul compositor boem Smetana, represintată cu mult succes la espozitia internațională din Viena.

Concert și reprezentație teatrală în Beins. Tinerimea studiósă de la gimnasiul din Beins va aranjă la 25 maiu, a doua ți de Rusalii, un concert și o reprezentație teatrală. În concert se vor esecută piese de cor, un cuintet pe violine, un duet cântat dingură, un duet de violine și un violin-solo. În sfârșit se va

jucă „Millo“ directorul, comedie cu cântece într'un act de V. Alecsandri. Apoi va urmă dans.

Concert și teatru în Cuvești. Corul vocal al plugarilor români din Cuvești în părțile Lipovei va da în luna Rusaliilor o reprezentație teatrală, jucând piesa „Noroc în casă“ comedie într'un act de Tmica, apoi va urmă un concert cu cântări și declamațiuni.

Reuniunea sodalilor români din Sibtiu a dat sâmbătă la 16 maiu o producțiune musicală-declamațorică în grădina Hermann. S'a cântat și s'a declamat; în sfârșit s'a dansat Călușerul și Bătuta, apoi a urmat dans general.

Concert la Lugoș. Reuniunea română de cântări și musică din Lugoș aranjază luni a doua ți de Rusalii concert, după care va urmă dans.

Concert în Fabricul-Timișorii. Corul gr. or. român din Fabricul-Timișorii va da în țiuva de Rusalii concert urmat de dans în sala Bereriei. Se vor cântă piese românești, nemțești și ungurești.

Compoziții musicale noue. La București au apărut de curând următoarele piese musicale noue: „Drapelul român“ marș național, de Rudolf Pebert; „Am iubit“ vals de C. H. Dinicu; „Favianis“ polca de I. Ivanovici.

BISERICĂ ȘI ȘCOLĂ.

Liceu și internat român în Cernăuți. Elementul român din Bucovina este în cel mai mare pericol. Rutenii întrebuintează toate mijlocele pentru a desnaționalisă pe români; ei sunt spriginiți în întreprinderea lor de guvernul austriac, care admite ori ce cerere a lor, respingând sistematic pe ale Românilor. Astfel rutenii au obținut dreptul de a fondă un liceu rutean în Cernăuți, care să fie întreținut din bugetul statului. Români au cerut și ei fondarea unui liceu român în Cernăuți, dar guvernul a refuzat a-l întreține din fondurile statului, refuzând totodată să autoriseze pe Români a-și întreține liceul cu bani din fondul religiosar, care a fost strins după anexarea Bucovinei, din averile mănăstirești aflătoare în țeră, deci proprietate națională română. În urmarea acestora, Români au hotărît să înființeze prin contribuiri un liceu și internat român în Cernăuți; spre acest scop s'a format un comitet, care a trimis apeluri prin toate părțile unde se află Români.

Adunare învățătorească în Hațeg. Despărțământul Hațeg al Reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul Deva s'a convocat în adunare generală pe 6/18 maiu la Hațeg, sub presiul dlui Avram Ioanovici. Cu pelegeri practice s'au fost înscris învățătorii C. Dima, I. Boța, G. Șandru și I. Ioanovici.

Reuniunea învățătorilor gr. c. din giurul Gherlei se va întruni în adunare generală la 26 și 27 maiu în comuna Tetiu, sub presiul canonicului Ioan Papiu, secretar profesorul Dionisiu Vaida.

C E E N O U ?

Hymen. Dl Ioan Mihălișianu, c. și r. subcolonel auditor și referent în justiție la corpul al VII-a de armată, la 11 maiu ș-a serbat cununia cu dșora Ana Petric, fica reposatului Iuliu Petric, în Bogșa-mon-

tană. — *Dr. Iosif Blaga*, profesor la gimnasiul din Braşov, la 10 maiu ş-a serbat cununia cu dşora Elena T. Stanescu in Braşov. — *Dr. Iustin Teglariu*, ales paroc gr. or. in Suplac, archidieceasa Sibiiului, s'a logodit cu dşora Maria Aron din Lasleul-român. — *Dr. Simeon Vlad*, contabil la „Ardeleana“ din Orăştie, la 5|17 maiu s'a cununat la Căstău cu dşora Ana Dumitru din Beriu. — *Dr. Corneliu Lengiel de Bagota* din Eperieş s'a fidanţat cu dşora Gabriela Ráthonyi de Adorján din N. Szöllös, comitatul Ugocia.

Reuniunea femeilor române din Reşinari a ţinut adunare generală joi la 2|14 maiu, sub presiul dnei Aurelia Goga, secretar dl Ioan Marin.

Societate pentru spriginirea literaturii. La iniţiativa dlui D. C. Ollanescu, membru al Academiei Române, s'a infiinţat printre damele din societatea bucureşcă o societate pentru spriginirea literaturii naţionale, al cărei preşedinte este însuş dsa. In şedinţa de la 8 maiu n. a acestei societăţi s'a citit şi basmul „Impăratul şorecilor“ pe care autorul îl publică pentru prima-ora in foia noastră. In viitor sperăm a pute publica şi alte lucrări cari se vor citi in această societate.

O rochie a principesei Maria. Am scris in nr. trecut, că principesa Maria a României a dus la serbările de încoronare in Moscova trei-deci de rochii noue. Aceste rochii au costat peste 60.000 franci. Pentru ocasiunea acesta şi regina Elisabeta a comandat nepótei sale o rochie; acesta, şilele trecute se află espusă la magazinul Constantinescu din Bucureşti, Calea Victoriei; acesta splendidă rochie a fost brodată in ţeră şi costă 20.000 lei.

Noi advocaţi români. *Dr. Stefan Morariu* a deschis cancelăria sa advocaţială in Cluş. — *Dr. I. M. Nemet* s'a aşeşat ca avocat la Arad, unde ş-a făcut şi practica advocaţială. — *Dr. Aurel Cosma* a deschis cancelăria sa advocaţială in Timişóra. — *Dr. Simeon Tumaş* s'a aşeşat ca avocat in Hida.

Maial la Năşud. Şcolarii de la gimnasiul superior fundaţional din Năşud au arangiat la 16 maiu maial; venitul curat s'a destinat pentru pregătirea terenului de patinat la gimnasiu.

Pod nou peste Dunăre la Turnu-Severin. Am scris şi noi că la Turnu-Severin se proiectează un pod nou peste Dunăre, care să lege oraşul Severin cu noua linie ferată ce se construieşte la Cladova-Niş in Serbia, pentru scurtarea drumului spre Adriatica. Interesele econoimce ale României cer ca să aibă o cale scurtă spre Italia, pe unde să pótă esportă cu inlesnire vitele şi grânele sale. In cauza acesta s'a ţinut de curând la Turnu-Severin o intrunire, la care au luat parte şi mulţi sërbi din Cladova. Intrunirea a trimis o delegaţie la ministeriul din Bucureşti, care a primit-o bine; apoi delegaţia s'a prezentat şi la regele Carol. Regele ş-a esprimat părerea ca podul să se construiească pe vechile picioré făcute acum doué mii de ani şi ale căror fundaţii se dice că sunt perfecte. Aşá ar inviá, după doué mii de ani, podul lui Tráian.

Necrológe. *Victor Vlad*, locotenent in marina română, care a făcut mari călătorii pe mare, despre cari a scris şi in foia noastră un ciclu de articoli, a incetat din viaţă la Lugoş la 3|15 maiu, in etate de 26 ani, jelit de mamă-sa dna Sofia Vlad n. Radulescu, de surorile sale Lucia măr. Barfu şi Laura Vlad. Trimitem şi noi condolenţele noastre intristatei familii. — Au mai

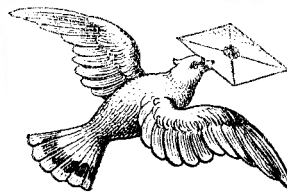
murit in şeptemânile trecute: *Mihail cav. de Trapşia*, locot. mareşal c. şi reg. in retragere, la 3 maiu in Graz, in etate de 58 ani; *Emilia Bălănescu* la Biserica-albă in etate de 64 ani; *Aurel Bălnojan*, fiul dlui Nicolae Bălnojan, la Grotzka in Serbia, la 29 april, in etate de 19 ani; *Ioan Duşoiu jun.* comerciant in Braşov, la 1|13 maiu, in etate de 38 ani.

OGLINDA LUMEI.

Sahul Persiei poet. Şahul Persiei Nasr-Eddin, care a fost impuşcat şeptemâna trecută, iubiá poesiile şi el însuş se credea poet. Odată chiemá la sine pe un renumit poet persian, căruia şahul îi ceti poesiile sale. — Şi ce dici despre ele? îl intrebá şahul. — Să me ierţi, Majestate, dice poetul, eu cred că poesiile aceste sânt foarte rele. — Duceţi pe măgarul acesta in grajd porunci şahul. Aşá s'a şi întemplat spre cea mai mare ruşine a poetului. După câteva şile inse, şahului îi părú reu de ceea ce a făcut şi din nou chiemá la sine pe poet. Acum iarăş îi ceti câteva din poesiile sale şi îl intrebá cum îi plac. Poetul nu răspunse nimic, ci făcu nişte mişcări ca şi când ar fi voit să se depărteze. — Unde mergi? îl intrebá şahul. — Indărét in grajd, dise poetul. La vorbele acestea şahul a lasat in pace pe poet, făcându-i un dar forte preşios.

O femeie petrificată. Acum 20 de ani, o femeie Adelaida Roland, a murit şi a fost ingropată in marginea oraşului Winipeg (Canada). Care inse fu mirarea bărbatului seu când, mai acum câteva şile, voind să scótá „ósele“ spre a le transportá in alt cimitir, găsi corpul decedatei sale soţii intr'o stare perfectă de conservare şi nelipsindu-i nici măcar un fir de păr din cap. Mirarea lui fu şi mai mare când o scóserá din mormént: Ea avea o greutate de 350 de chilograme. Fiind esaminată cu atenţiune, s'a descoperit că ea fusese ingropată in vecinătatea unui isvor alcalino-pământos a cărui acţiune incetă şi continuá a „petrificat“ complectamente cadavrul.

Pošta redacţiunei.

Amorul sultanei. O limbă imposibilă, nişte cuvinte pe care nu le înţelege nime, rime forţate şi peste tot nici un farmec al poeziei

Versurile: Îmi place, Printre fagi, Lina, In faţa oglinzii, Dragostea sânt nepublicabile.

E . . . ei. Incercare primitivă.

Camena. A sosit. Mulţumim.

Dnei A. P. Cu plăcere.

Dşorei M. B. Primiţi felicitările noastre!

Călindarul şeptemânei.

Dumineca Rusaiilor, Ev dela Ioan. c. 7

Điaua şept.	Călindarul vechiu	Călind. nou	Sórele.
Duminecă	12 (+) SS. Rusali	24 (+) Rusali	3 39 7 45
Luni	13 (+) Lunia Rusalţilor	25 (+) Lunia R.	3 38 7 46
Mărţi	14 Mart Isidor	26 Beda	3 37 7 48
Mercuri	15 Păr. Pachomie	27 Teodor	3 36 7 49
Joi	16 Cuv. Teodor	28 Wilhelm	3 34 7 50
Vineri	17 SS. Ap. Andronic	29 Maximilian	3 33 7 52
Sâmbătă	18 Mart. Teodot	30 Ferdinand	3 32 7 53

Proprietar, redactor respunđător şi editor: **IOSIF VULCAN.** (STRADA PRINCIPALĂ 375 A.)

CU TIPARUL LUI IOSIF LÁNG IN ORADEA-MARE.